Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за висшето образование

(Обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г.; изм., бр. 28 от 1996 г., бр. 56 от 1997 г.; попр., бр. 57 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 58 от 1997 г., бр. 60 от 1999 г.; попр., бр. 66 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 111 и 113 от 1999 г., бр. 54 от 2000 г., бр. 22 от 2001 г., бр. 40 и 53 от 2002 г., бр. 48 и 70 от 2004 г., бр. 77, 83 и 103 от 2005 г., бр. 30, 36, 62 и 108 от 2006 г., бр. 41 от 2007 г., бр. 13, 43 и 69 от 2008 г., бр. 42, 74 и 99 от 2009 г. и бр. 38, 50, 56, 63 и 101 от 2010 г.)

§ 1. В чл. 20 след думата „изяви” се поставя запетая и думите „и свобода на обучението” се заменят със „свобода на обучението и свобода на сътрудничество за съвместна учебна, научноизследователска, художественотворческа, проектна и иновационна дейност с други висши училища в страната и в чужбина, признати по законодателството на съответната държава”.

§ 2. В чл. 21, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 9 се изменя така:

„9. право на сдружаване с български и чуждестранни светски висши училища, признати по законодателството на съответната държава, за съвместно обучение на студенти, докторанти и специализанти, за осъществяване на учебна, научноизследователска, художественотворческа, проектна и иновационна дейност, за обучение през целия живот, за образователен франчайз и други форми на партньорство;”.

2. Създава се т. 13:

„13. право на признаване в съответствие с държавните изисквания на придобита в чужбина степен на висше образование или периоди на обучение, завършени в чуждестранни висши училища, с цел продължаване на обучението в същото висше училище.”

§ 3. В чл. 30, ал. 1 т. 10 се изменя така:

„10. взема решение за сдружаване с български и чуждестранни висши училища, за членуване в международни организации, за разкриване на звена в чужбина, за сключване на договори за съвместна учебна, научноизследователска, художественотворческа, проектна и иновационна дейност, за осъществяване на съвместни образователни програми, за признаване на висше образование, придобито в чужбина, с цел продължаване на образованието в същото училище, за сключване на договори за образователен франчайз и за други форми на партньорство;”.

§ 4. В чл. 39 ал. 1 се изменя така:

„(1) Учебният процес в българските висши училища се провежда само в техни основни звена и филиали, разкрити по реда на чл. 9, ал. 2, т. 1 и ал. 3, т. 3 или в съответните организационни структури, разкрити по законодателството на държавата, където се провежда обучението, когато учебният процес се извършва в чужбина от чуждестранно висше училище по договор за съвместна учебна дейност или за образователен франчайз.”

§ 5. В чл. 95, ал. 4 думите „чл. 21, ал. 2 и 3” се заменят с „чл. 21, ал. 2”.

§ 6. В Допълнителните разпоредби се правят следните допълнения:

1. В § 4 се създават ал. 3 и 4:

„(3) Българските висши училища могат да разкриват свои звена в чужбина при условията и по реда на този закон и при спазване законодателството на приемащата държава.

(4) В случаите на договори за съвместна учебна и научноизследователска, художественотворческа, проектна и иновационна дейност и за образователен франчайз се прилага българското законодателство, освен когато документът вследствие на проведеното обучение се издава само от чуждестранното висше училище, с което е сключен договорът.”

2. В § 4д:

а) в т. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „а за академичната длъжност „асистент” – и трудовият договор, сключен на основание чл. 67, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда”;

б) създава се т. 7:

„7. „Образователен франчайз” е съвкупност от права на интелектуална собственост върху марки, фирмени знаци, изработени модели, дизайни, авторски права, ноу-хау или патенти, предоставени от едно висше

училище (франчайзингодател) на друго висше училище (франчайзингополучател) срещу възнаграждение, за да се ползват за подготовката на висококвалифицирани специалисти над средното образование, способни да прилагат и развиват научни знания в различни области на човешката дейност, за повишаване квалификацията на специалисти и за развитието на науката, културата и иновационната дейност."

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 7. Отменя се § 7, ал. 4 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за висшето образование (ДВ, бр. 63 от 2010 г.).

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на …….…... 2011 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование

Причини, които налагат приемането на закона:

Анализът на сега действащата уредба показва, че цялата концепция на българския законодател за обучението на чужди граждани от българските висши училища е изградена около един институционен модел, който налага чуждите граждани да търсят и да получават образованието си на територията на Република България.

Модерните практики на висшето образование в условията на съвременния глобализиращ се свят са ориентирани обаче към много по-гъвкави и оперативни модели на трансгранична дейност, при което учебната, научноизследователската, художественотворческата, проектната и иновационната дейност се „изнася" и извън националните граници на държавата по седалището на висшето училище и се осъществява в държавата на потребителя (студента, докторанта, специализанта).

Цел на закона:

За да се отговори адекватно на съвременните потребности на висшето образование, е необходимо категорично насърчаване и разнообразяване на формите за съвместна учебна, научноизследователска, художественотворческа, проектна и иновационна дейност, обучение през целия живот, признаване на предходно образование, предоставяне на ноу-хау и други сфери на сътрудничество на българските висши училища с чуждестранни висши училища в условията на европейското и световното образователно пространство.

Основни положения в законопроекта:

С предложените изменения и допълнения в Закона за висшето образование се разширява обхватът на правото на сдружаване на висшите училища, като то вече се отнася не само за извършване на научни и приложни изследвания и за повишаване квалификацията на специалисти с висше образование, но и за дейностите, свързани с обучение за придобиване на образователно-квалификационните степени „бакалавър" и „магистър" и на

образователна и научна степен „доктор”. По този начин се премахва една предпоставка за „изтичането“ на българските млади хора към чуждестранни висши училища и се прави стъпка напред към привличането на чуждестранни студенти за обучение у нас.

Предложеният законопроект има за цел да приведе нормативната уредба в по-пълно съответствие с принципа за академична автономия на висшите училища в Република България и по този начин да създаде по-адекватни нормативни условия за насърчаване на креативност и иновативен подход на висшите училища с оглед на пълноценното им приобщаване към европейското и световното образователно пространство, така че повече граждани от Европейския регион и по света да могат да се ползват от достиженията и добрите традиции на българското академично образование.

Предлага се в чл. 95, ал. 4 да отпадне ограничението за определяне на такси за обучение срещу заплащане за образователно-квалификационна степен „магистър” след придобита образователно-квалификационна степен „бакалавър” и „магистър”. По този начин се дава възможност държавните висши училища сами да определят таксите за обучение срещу заплащане при предоставянето на услугата. Създават се предпоставки за конкуренция на обучението в магистърски специалности в държавните висши училища и повишаване качеството на обучение в реални пазарни условия.

Предлага се да бъде допълнено легалното определение за „основен трудов договор” в § 4д, т. 1 с цел привеждане в съответствие с изискването на Закона за развитието на академичния състав в Република България академичната длъжност „асистент” да се заема само по срочен трудов договор.

Необходимост от допълнителни финансови средства:

Предложеният законопроект не изисква допълнителни финансови средства и няма да доведе до пряко или косвено въздействие върху държавния бюджет.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

За приемането на проекта на Решение не е необходимо да се изготвя справка за съответствие с правото на Европейския съюз, тъй като с предложения законопроект не се уреждат въпроси, които са предмет на приложимото вторично законодателство.

Във връзка с чл. 28, ал. 2, т. 5 от Закона за нормативните актове предложеният законопроект няма отношение към правото на Европейския съюз.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)